

193209

B E S Z É L Ó K É P E K
VETÍTETTKÉPES ELŐADÁSOK

Sz. sorozat, 9. szám

Országos
Mezőgazdasági Kiállítás
és Tenyészállatvásár

KIADJA
A NÉPMŰVELÉSI MINISZTERIUM
OKTATÁSI OSZTÁLYA

BUDAPEST, 1950

Tudnivalók

A BESZELŐ KÉPEK, a Népművelési Minisztérium új vetítettképes előadásszövegei és filmdiapozitívsorozatai, a népművelési előadók munkájának megkönnyítését, érdekesebbé, színesebbé, szemléletesebbé tételét kívánják szolgálni.

A BESZELŐ KÉPEK előadásszövegeit és filmdiasorozatokat vidéken az illetékes megyei Népművelési Központ, Budapest területén az NM Könyv- és Diapozitív-raktára (Budapest, VI., Rippl Rónai-u. 26.) díjtalanul kölcsönzi. Az odaszállítás költségei a kölcsönző hivatalt, a visszaszállítás költségei a kölcsönvevőt terhelik. Közérdek, hogy a szövegekönyveket és filmdiasorozatokat felhasználásuk után azonnal visszaküldjük a kölcsönző hivatal címére. A kölcsönzött előadásszövegekért és diasorozatokért a kölcsönvevő hivatal anyagi felelősséggel tartozik. A szöveget változtatni (áthúzni, stb.) nem szabad, különösen kíméljük a filmdiasorozatokat a karcolástól.

A vetítettképes előadásokkal kapcsolatos tapasztalatok, indítványok és észrevételek közlését a Népművelési Minisztérium VI. főosztálya (Budapest, V., Kálmán-u. 7. V. em.) bárkitől köszönettel veszi.

*

Az 1949—50. oktatási évadban megjelent vetítettképes előadásszövegek és filmdiasorozatok címjegyzéke a füzet borítólapjának hátsó oldalán található.

*

Ennek az előadásnak a szövegét és képanyagát a Népművelési Minisztérium Oktatási osztálya állította össze.

193209

ORSZ. SZÉNYKÖZMŰVÉSZET	
Névselvény	
1959. év	577
	CZ.

Az előadás képei

1. Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár plakátja.
2. Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter megnyitja a kiállítást.
3. Látogatók hatalmas tömege a kiállítás bejáratánál.
4. Termelészövetkezetek pavillonja.
5. Kép az elmúlt időből.
6. Banga Imre Kossuth-díjas hódmezővásárhelyi Tszcs-tag a régmúlt időről beszél.
7. Montázs a felszabadult magyar nép életéből.
8. Magánjáró arató-cséplő kombájn.
9. Szovjetuniótól kapott fűkaszálógép.
10. Lenarató kombájn.
11. 80 lóerős szovjet hernyótalpas traktor.
12. Magyar gyártmányú négysoros burgonyaültető-kapálógép.
13. Montázs az Állami gazdaságok segítő munkájáról.
14. Állami Mezőgazdasági Gépüzemek pavillonja.
15. Legújabb típusú 50 lóerős magyar hernyótalpas traktor.
16. Montázs az ötéves terv során készülő mezőgazdasági gépekről és a gépállomásokról.
17. Traktorvontatású szovjet arató-cséplőgép.
18. Összehasonlító grafikon.
19. Magyar traktorok.
20. A jövő gépállomása.
21. Nagy Dezső újítását mutatja be az érdeklődőknek.

22. A Défosz pavillonja.
23. Az MNDSz pavillonja.
24. A Magyar-Szovjet Társaság pavillonja.
25. Rádióállomás a földeken a Szovjetúnióban.
26. Kolhozvezetői iskola.
27. Saumján kolhoz utcája.
- 27/a. Az épülő tiszalöki vízierőmű kicsinyített mása.
28. Az épülő tiszalöki vízierőmű közléről.
29. Az ötéves tervben felépülő Rákosi község kicsinyített mása.
30. Szovjetúniótól kapott rönkvontató és darus gépkocsi.
31. Erdészeti pavillon fásítási plakátja.
32. Édescsillagfürt termesztésének jelentőségére felhívó rajz.
33. A mezőhegyesi állami gazdaság tenyészállatai.
34. A sopronpusztai áll. gazd. első díjat nyert tehene.
- 34/a. Hortobágyi áll. gazd. díjnyertes bikája.
35. A szentesi „Hámán Kató-termelőszövetkezet” tenyészállatai.
36. A turkevei „Vörös csillag” első díjat nyert kanca, csikájával.
37. A békáspusztai állami méntelep hazai tenyésztésű második díjas lova.
38. Mesterséges megtermékenyítésből származó csikók.
39. „Dózsa-tszcs” lovasfogata.
40. Pótharasztpusztai állami gazdaság anyakocája 12 malacával.
41. Első díjat nyert hízók a bácsalmási földművesszövetkezetből.
42. Díjat nyert baromfiak.
43. Tenyészállatvásár díjainak kiosztása.
44. Munkamódszerátadás állattenyésztők között.
45. Apaállatjárató.
46. Villamos tejhűtő-gép.
47. Honvédségi pavillon.
48. Honvédségi pavillon egyik részlete.
49. Ismerkedés a vásáron.
50. Könyvvásárlás a Népművelési Minisztérium könyvpavillonjában.
51. Falusi üzlet a multban és most.

52. Textil-, bőr- és szőrmeipar pavillonja.
53. Ruhaanyagvásárlás.
54. Árúval megrakott élelmiszer áruda a vásáron.
55. Plakát a villamosításról.
56. „Rádiót a dolgozóknak!” (Plakát).
57. A Népművelési Minisztérium pavillonja.
58. Montázsok a falusi népművelési munkáról: az írástudatlanság felszámolásáról.
59. Kultúrotthonmozgalomról.
60. Szabadszínhátszásról.
61. Nemzetiségek kultúrterületéről.
62. Bemutató kertek kicsinyített mása.
63. Kísérletiszoba a Népművelési Minisztérium pavillonjában.
64. Részlet a kísérleti szobából.
65. Kísérletező munkásfiatal.
66. Szántás 15 ekefejjel.
67. A Mezőgazdasági Kiállítás jelszava.

Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár

1. Dolgozó parasztságunk nagy lelkesedéssel készült a hagyományos Országos Mezőgazdasági Kiállításra és Tenyészállatvásárra. Azt akarták, hogy ez a kiállítás híven tükrözze vissza mezőgazdaságunk szocialista fejlődését, állami gazdaságaink, termelőcsoportjaink és dolgozó parasztságunk nagyszerű eredményeit.

2. A kiállítás megnyitóján Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter mondott beszédet.

— Ez a kiállítás — mondotta — bemutatja termelőszövetkezeteink kialakulásának hősiességét és azt a harcot, melyet az osztályellenséggel, a kuláksággal most kell folytatni s egyben azokat az eredményeket is, melyeket elért ez a mozgalom. Ezeket az eredményeket az a mindennapi gondoskodás, támogatás és útmutatás biztosítja, amit a munkásosztály és a Magyar Dolgozók Pártja nyújt dolgozó parasztságunk út-törőinek.

3. Az ünnepi megnyitó után a látogatók ezrei özönlötték el a kiállítást.

4. A bejáratnál szemben épült fel a Termelőszövetkezetek hatalmas pavillonja...

5. ... ahol a látogató elé a múlt rossz emlékét idéző kép tárult: ócska istállóban, éjnek idején, rozszant szalmavackán pihenő béresre mordul rá a kulák. Nézzük a képet és eszünkbe jut a múlt, ami most már sohasem térhet vissza.

6. Banga Imre, a hódmezővásárhelyi Dózsa termelőcsoport tagja, aki most kapta meg a Kossuth-díjat, mert búzából 9 mászán felüli átlagtermést ért el, a nép rendőrének a csendőrvilágról beszél, amiben a felszabadulás előtt neki is része volt.

7. A keserű mult után boldogan nézzük a felszabadult dolgozók életét és Rákosi Mátyás képét, akinek mindezt köszönhetjük.

8. A termelőszövetkezetek pavillonja előtt állították ki a Szovjetúnióból nem régen érkezett mezőgazdasági gépek egy-egy példányát. Mindannyi közül kiemelkedik a Sz-4. arató-cséplő kombájn. A dolgozó falusiak csodálkozással olvasták a rajta kifüggesztett táblán, hogy míg kézierővel 613 négyszögölet aratnak le, addig a kombájn napi teljesítménye 32 ezer négyszögöl a csépléssel együtt, ami kb. 150 ember munkájának felel meg.

9. A bábolnai állami gazdaság dolgozói büszkén ujságolták, hogy ők kapták meg az első ilyen szovjet fűkaszalógépet, amelyik egyetlen vágásra 10 méteres sávot kaszál le.

10. Mezőhegyesen megnyíló kombájnvezető iskolára viszik le a kiállításról ezt a lenkombájnt, ami a lennyüvés nehéz munkáját fogja megkönnyíteni. A gép 110 ember munkáját végzi el.

11. Örömmel nézte mindenki, de különösen a Somogy megyéből fent járt falusiak ezt a hatalmas 80 lóerős szovjet traktort, ami az ő megyéjükbe megy le a kiállítás után, a zombékos talaj megjavítására. Az ilyen gépek, amelyek 70—80 cm-re forgatják meg a földet lehetővé teszik, hogy nálunk is nagy területen induljon meg a talajjavítási munka.

12. Az állami gazdaságok állították ki ezt a magyar gyártmányú négysoros burgonyaültető és kapológépet, amivel már az elmúlt évben a bábolnai állami gazdaságban nagy eredményeket ért el. A gép napi teljesítménye 20 katasztrális hold, ami kb. 50 ember munkáját jelenti.

13. A kiállítás világosan megmutatta, hogy az állami gazdaságok milyen segítséget jelentenek az ország életében a falu és város számára egyaránt: példamutatást az állattenyésztésben, nemesített vetőmag termesztését, tenyészállat juttatását és a város élelmiszerrel való ellátását.

14. Az Állami Mezőgazdasági Gépüzemek gyönyörűen feldíszített pavillonnal várták a vásár látogatóit...

15. ...bemutatták azokat a gépeket, melyekkel a gépállomások a szövetkezeti gazdálkodást és a dolgozó parasztságot segítik munkájában. A kecskeméti gépállomáson dolgozik a képen látható legújabb típusú, magyar gyártmányú, lánctalpas, 50 lóerős traktor. 10 óra alatt 12—14 katasztrális holdat szánt fel 5-ös ekével. De könnyen elbír egy 40-es tárcsát, meg 3 hengert is.

16. Ezek a teljesítmények akkor értékelhetők, ha figyelembe vesszük, hogy az 5 éves terv során mennyi gépállomás és gép áll majd az ország rendelkezésére.

17. A Sz—6-os traktorvontatású kombájnról, amikből már eddig 20 darabot kaptunk a Szovjetuniótól gépállomásaink büszkeségei. Április 4-re az EMAG-gyár dolgozói elkészítették a szovjet minta nyomán az első kombájnt és rövidesen megkezdik annak nagyszámú gyártását is.

18. Nagy volt az öröm, amikor ezt meghallották a vásárt járó, dolgozó falusiak. Hiszen ők is tudják, hogy ez a gép, melynek napi teljesítménye 22—24 katasztrális hold, 80—100 ember munkáját takarítja meg.

19. Akik megnézték a kiállításnak ezt a részét, lemérhették azt a hatalmas fejlődést, melyet országunk a Párt vezetésével a népgazdaság fejlesztése terén már megtett.

20. Ilyen lesz a mi falunkban is a gépállomás, mondja Tóth Katalin, aki Kerencsről jött fel a kiállításra.

21. A kiállításon bemutatták Nagy Dezsőnek az örkényi traktorállomás főgépészenek nagyszerű újítását, a hidegindítást. Az új eljárás szerint, ezentúl nem kell félóraig bajlódni a benzínlámpával, mert az újfajta indítógyutacs egy-két perc alatt bemelegíti a motort.

22. A kiállítás legszebb pavillonjai közé tartozott a DEFOSz...

23. ...és MNDSz pavillonja, amikben a falusi tömegszervezetek munkáját mutatták be.

24. Hatalmas tömegek keresték fel a Magyar-Szovjet Társaság pavillonját is...

25. ... ahol képkiallítás ismertette a szovjet kolhozok nagyszerű életét. A földeken felszerelt rádió állomás ...

26. ... a dolgozók tudományos oktatása ...

27. ... a kolhozfalvak tiszta, köves utcái mind a megvalósult szocializmus országának magasabbrendű életét ismertették meg a látogatókkal.

27/a. A pavillonból kilépő látogatók elé gyönyörű látvány tárult.

28. Az ötéves tervben felépítendő tiszalöki vízierőmű kicsinyített mása, amely szemléltetően mutatta be a vízierő kihasználását az öntözéses gazdálkodás céljaira.

29. Távolabb a Makó környéki elszórt tanyák helyén felépülő „Rákosi-község“ kicsinyített mását mutatták be a vásár látogatóinak. Az ötéves terv végére ilyen rendezett falvakban fognak lakni a tanyai dolgozók, ahol iskola, egészségház, kultúrotthon nyújt lehetőséget majd a községnek a jobb, boldogabb élethez.

30. Az erdészeti pavillon előtt a Szovjetuniótól kapott erdei rönkvontató és darus gépkocsi állt, amelyek erdőgazdaságunknak jelentenek nagy segítséget.

31. Az erdőgazdálkodás fontosságára hívta fel a figyelmet ez a beszédes rajz, melynek egyik oldala a fátlan, a másik az erdősített Alföldet mutatja.

32. Ez a plakát az édescsillagfürt termelés jelentőségét mutatta be a mezőgazdaság és állattenyésztés szempontjából.

33. A nagyszerű tenyészállatok felvonulása ezen a kiállításon állattenyésztésünk egészséges fejlődését bizonyította. Szücsi Sándor, aki a képen látható, magyar tarka tehenet hajtott fel, a mezőhegyesi állami gazdaságból jött. Elmondta, hogy a felszabadulás előtt is tehenészetben dolgozott, de igazán jól tartott, szívvel-lélekkel gondozott állatokat akkor látott először, amikor a fogság alatt kolhózban dolgozott a Szovjetunióban. Az ott tapasztaltakat igyekszik most itthon hasznosítani.

34. A sopronpusztai állami gazdaságban még 135 ilyen tenyészállat van. Boldogok is voltak a sopronpusztaiak, amikor tenyészállatuk megnyerte az első díjat.

34/a. A tenyészbikák első díját a hortobágyi állami gazdaság kapta meg.

35. A szentesi „Hámán Kató“ termelőszövetkezeti csoport nyolcéves „Baba“ nevű hollandi keverék tehene 32 liter tejet ad naponta és olyan borja van, hogy hét megyéből csodájára járnak. Tóth Pál tehenész és Bognár József állatgondozó büszke is „Babára“ meg a borjára. Termelőszövetkezeti csoportjaink az állattenyésztés terén is ilyen példákkal járnak elől és bebizonyítják, hogy a szocialista fejlődés útján szebb, boldogabb élethez érkezik el dolgozó parasztságunk.

36. Ifj. Veres Károly boldogan tette el az első díjat jelentő 2 ezer forintot, hogy hazavigye a türkevei „Vörös Csillag“ termelőcsoportnak, ahol már 180-an dolgoznak a szövetkezetben.

37. A második díjat a békáspusztai állami méntelep hazai tenyésztésű hidegvérű kancája nyerte meg.

38. A bábolnai állami gazdaság mesterséges megtermékenyítésből származó gyönyörű csikói a tudományos állattenyésztés sikereit bizonyították.

39. A hódmezővásárhelyi „Dózsa termelőszövetkezeti“ csoport nagyszerű lovasfogata nagy sikert aratott a fogatok bemutatóján. A fogaton Egető Ernő, Banga Imre, Gémes Ferenc, Domján Bálint, a csoport Kossuth-díjas dolgozói bemutatják, hogyan húznak a tüzesvérű lovak.

40. Sok nézője volt a pótharasztpusztai állami gazdaság „Arva“ nevű anyakocájának, amely néhány héttel ezelőtt 16 malacot fiadzott. A koca is, a malacok is olyan szépek, hogy azokat méltán csodálja meg minden kiállításlátogató. A pótharasztpusztai sertésenyésztő brigád büszke lehet ezekre a nagyszerű állatokra.

41. A földművesszövetkezetek is szépen szerepeltek tenyészállataikkal. Wolf Gyula bácsalmási földművesszövetkezeti tag büszke, mert állataikat első díjjal jutalmazták.

42. Az aprójószág versenyében, a más helyen is jól szereplő hódmezővásárhelyi „Dózsa termelőszövetkezeti“ csoport vitte el az első díjat.

43. A kiállításon Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter

osztotta ki a legszebb és légbővebb fajtájú állatokat kiállító tenyésztők között a díjakat.

— Az ideai Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár azt mutatja — mondotta többek között —, hogy állattenyésztésünk kielégítő eredményeket, magas színvonalat ért el. Annál örvedesebbek az eredmények, mert úgy értük el azokat, hogy közben szüntelen harcot vívtunk a falusi kizsákmányoló osztály, a kulák-ság ellen.

44. Az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek állattenyésztői a Kiállításon munkamódszereiket is kicserélték. Ezzel is előbbre viszik országunk gazdasági életét.

45. Remutatásra került a Kiállításon több újítás, amelyet a dolgozók az állattenyésztés terén vezettek be. Egyik legérdeke-sebb Lukács Béla mezőhegyesi tehenész, apaállatjárató gépe, mely lehetővé teszi, hogy egy ember nyolc állatot egyszerre járasson. A már alkalmazott újítás évi megtakarítása 30 ezer forint.

46. A falusi dolgozók érdeklődéssel keresték fel a Tejipari Központ pavillonját, ahol a modern tejfeldolgozást ismertették. A 3 éves tervben 35 helyen működött már ilyen jól felszerelt szövetkezeti tejüzem. Az ötéves terv végére pedig minden tejgazdaságot felszerelnek ilyen villamos berendezéssel.

47. A Kiállítás egyik legszebb és leglátogatottabb helye honvédségünk pavillonja volt, . . .

48. . . ahol a katona bajtársak ismertették a békefront jelenlegi helyzetét és a béketábor növekvő erejét.

49. A vásáron fent járt vidéki dolgozók vidáman barátkoztak néphadseregünk katonáival.

50. A falusi dolgozók nagy érdeklődéssel keresték fel a könyvpavillont, megvették a legújabb természettudományos szak-könyveket és szépirodalmi műveket. Varga Gyula több mint 50 forintért vásárolt könyvet, pedig otthon a somogy megyei állami gazdaságban is van könyvtár. Maga számára a „Növénytermelés alapjai“ és „Sztálin agrárpolitikája“ című könyvet, feleségének pedig Makarenkótól a „Szülők könyvét“ vette meg.

51. A Kiállításon járt látogatók kétszeresen értékelték, mit

jelent, hogy az állami kereskedelem a nép javát szolgálja, amikor meglátták a dúsan megrakott kirakatú, tiszta Népbolt mellé épített, régi világból ittmaradt falusi „kreizlerájt“.

52. A textil-, bőr- és szőrmeipar pavillonjában megcsodálták a hazai ipar termékeit ...

53. ... a szövet ...

54. ... és élelmiszer árudákban pedig mindjárt vásároltak is.

55. A Kiállítás megmutatta, hogyan változik meg a falu képe. A változás egyik elősegítője a falvak villamosítása lesz az 5 éves terv keretén belül ...

56. ... aminek végére minden faluban lesz villany és rádió.

57. A falvak kulturális életének eredményeiről és további lehetőségeiről számolt be a Népművelési Minisztérium pavillonja.

58. Az írástudatlanság felszámolásával az állam lehetőséget nyújt, hogy minden munkás és paraszt elsajátíthassa az alapvető ismereteket.

59. Az ötéves terv végére minden falunak meg lesz a saját kultúrotthona, ahová a munka után a falu dolgozói szórakozni, tanulni járhatnak.

60. Ezekben a kultúrotthonokban találnak majd igazi lehetőséget a falusi kultúrscsoportok a szabad színjátszásra.

61. Nem lehet szabad az a nép, mely másik nép elnyomója — hirdette Marxnak mondását a pavillon egyik táblája, amely a nemzetiségek kultúréletét ismertette.

62. A falusi dolgozók természettudományos oktatását segítik elő a bemutató kertek, melyből már ezideig 314-et szervezett meg a MINSZ. A vásárlátogatók nagy figyelemmel nézték meg és jegyezték fel az ismertetett adatokat.

63. Rengetegen keresték fel és különösen a fiatalabbak idősök sokáig a Népművelési Minisztérium pavillonjában a vásár tartamára felállított kísérleti szobában ...

64. ... ahol munkás fiatalok agronómiai kísérleteket mutattak be.

65. A falusi fiatalok kicsit irigykedve nézték az értékes felszerelést, de amikor megtudták, hogy az 5 éves terv során több

ilyen kísérleti otthont állítanak fel, akkor boldogan búcsúztak el a kísérletező fiataloktól.

66. A Kiállítás ideje alatt érkezett meg a hír: új rekordteljesítmény a mezőgazdaságban! A kiskúnfélegyházi gépállomáson Simon László traktoros egy lánc talpas szovjet traktor után 15 ekefejjel kiváló minőségű, 25 cm. mély szántást végzett homokon, egy óra alatt négy holdon.

67. Ez az eredmény is a kollektív gazdálkodás utólérhetetlen fölényét bizonyítja, amit a Kiállítás jelszava Lenin szavaival így fejezett ki: „Feltétlenül át kell térnünk a földnek nagyüzemi mintagazdaságokban való közös megmunkálására.“

A „Beszélő Képek” 1949—1950. oktatási évadban megjelent előadásszövegeinek és filmdiasorozatainak címjegyzéke:

Szabad Föld Téli Esték:

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom (Sz.—1. sz.)

Képek a Szovjet kolhozok életéből (Sz.—2. sz.)

Szovjetúnió a béke óra (Sz.—3. sz.)

Sztálin élete (Sz.—4. sz.)

Moszkva felé tekint a világ (Sz.—5. sz.)

Felszabadult ország — felszabadult nép (Sz.—8. sz.)

Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár
(Sz.—9. sz.)

Természettudományi:

A csillagos ég (T.—1. sz.)

Az állattenyésztés új útjai (T.—2. sz.)

